

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

South-Eastern Finland
University of Applied Sciences

**PLEASE NOTE! THIS IS A PARALLEL PUBLISHED VERSION /
SELF-ARCHIVED VERSION OF THE ORIGINAL ARTICLE**

This is an electronic reprint of the original article.

This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Author(s): Aschan, Tuulevi

Title: Ulos, oli sitten sade tai pouta

Version: Publisher's PDF

Please cite the original version:

Aschan, T. (2020). Ulos, oli sitten sade tai pouta. Ristiinalainen 35, 7.

HUOM! TÄMÄ ON RINNAKKAISTALLENNE

Rinnakkaistallennettu versio voi erota alkuperäisestä julkaisusta sivunumeroiltaan ja ilmeeltään.

Tekijä(t): Aschan, Tuulevi

Otsikko: Ulos, oli sitten sade tai pouta

Versio: Publisher's PDF

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Aschan, T. (2020). Ulos, oli sitten sade tai pouta. Ristiinalainen 35, 7.

KOLUMNI
TUULEVI ASCHAN

Ulos, oli sitten sade tai pouta

Marjasanko toisensa perään ja kantarelleja kori-
kaupalla. Viime viikot on ovat olleet yhtä mus-
tikoiden juhlaa ja sienien sinfoniaa. Satokausi
metsässä on tänä vuonna ennätysmäinen. Tattihöystön
tarpeet saattavat löytyä jopa oman pihan nurkalta. Sa-
toennätyksistä raportoivat myös monet kotipuutarhurit:
tomaattilauma punastuu urakalla ja kurkku tuottaa sa-
toa. Kesäkurpitsaa lahjoitetaan kavereille ja lehtikaalia-
kin taitaa tulla ihan liian kanssa.

Luontoriemu ei kuitenkaan ole pelkkää satoajatte-
lua. Moni ei tuumi piha- ja metsäluonnossa oleilun hy-
vinvointivaikutuksia sen kummemmin, vaikka tietoa ja
tutkimusta niistä riittää. Ja tärkeintä toki taitaa ollakin
se oma kokemus ilman sen kummempaa analysointia.
Metsässä oleilu ja samoilu rauhoittaa – lihasjännitys
vähenee, sydämen syke ja verenpaine laskee. Mielikin
tykkää. Stressistä palautuminen paranee ja hyvinvointi
lisääntyy. Ympäristöpsykologiassa puhutaan elpymis-
vaikutuksista eli siitä, miten luonto auttaa palautumaan
stressistä paremmin kuin rakennettu ympäristö.

Erilaisia elpymis- ja luontovaikutuksia kuvaa myös
kesäkuussa kokonaisvaltaisesta luontokokemuksesta
väitellyt psykologi Kirsi Salonen. Salosen mukaan mie-
liala kohenee luonnossa yhtä lailla huonolla kuin hy-
välläkin säällä. Kaikki luonnossa tapahtuva tekeminen
ei silti automaattisesti hoida tekijäänsä. Kokemukseen
vaikuttaa muun muassa ihmisen luontosuhde sekä
luontoaltistuksen määrä. Jos koko elanto tulee luonnos-
ta, paineet tai vaikka huoli taloudesta voivat vääristää
luontevaa luontosuhdetta. Osa ihmisistä saa ohjatuista
luontokokemuksista enemmän irti kuin omaehtoisesta
luonto-operoinnista. Metsän keskellä kasvanut ei ehkä
edes ymmärrä sitä, miten hyvää ohjaus ja vaikka sieni-
reissu kokeneemman metsärekeilijän seurassa voi ko-
kemattomalle samoilijalle tehdä. Olo on turvallisempi,
ristiriitaisia tunteita ja jopa pelkoa vähemmän. Salonen
muistuttaa myös siitä, että ohjauksella, myös etäsellai-
sella, voidaan vaikuttaa ainakin siihen, että luontoon
mennään vuodenaikasta riippumatta.

Tämä kaikki tiedetään, mutta miten asia saataisiin
mahdollisimman ison joukon ulottuville. Minä pääsen
omin jaloin pihalle ja metsään, mutta entä he jotka ei-
vät pääse. Mistä luontokokemuksia löytyy? Miten sellai-
sia liitetään kuntouttavan työtoiminnan tai ikäihmisten
arkeen. Miten parveke toimisi luontoko-
kemuksen lähteenä? Minkälainen
apu on tarpeen ja kuka tarvitsee
ohjausta? Ketä sinä voisit auttaa
luonnon keskelle?

*Tuulevi Aschan vetää Xamkissa
Parasta Etelä-Savoon – taide-,
kulttuuri- ja luonto-osaamista
sote- ja nuorisalojen toimijoille
-hanketta 2019-2020. Sitä
rahoittaa Euroopan Sosi-
aalirahasto (ESR) Etelä-
Savon ELY-keskuksen
kautta.*